گفت و گو

حسن بهشتی‌پور در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

«توافق» بهتر از «افزایش غنی‌سازی» برای رفع تحریم

شاید تا سوم اسفند توافقی حاصل شود

آرمان ملی- علیرضا پورحسین: مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز شنبه به تهران سفر می‌کند. خبری که شاید اگر در ماه‌های گذشته منتشر می‌شد تا حدود زیادی علت آن مشخص بود. این سفر به گفته مقامات ایرانی به درخواست مدیرکل آژانس و به‌منظور گفت‌وگوهای فنی با سازمان انرژی اتمی ایران درخصوص چگونگی اجرای مفاد نامه ۲۷ بهمن‌ماه ایران به آژانس و ماده ۶ قانون اقدام راهبردی مجلس شورای اسلامی و نحوه ادامه همکاری‌های دو طرف در چارچوب ترتیبات و تحولات جدید، انجام می‌شود. در این میان اما دو مساله دیگر نیز مطرح شده است که شاید بتوان این سفر را با آنها نیز مرتبط دانست. نخست ادعاهایی که بار دیگر از سوی برخی کشورهای خارجی در خصوص دو محل مورد مناقشه با ایران و حدس و گمان در خصوص فعالیت‌های هسته‌ای در آن منطقه و از سوی دیگر جنبه سیاسی اتفاقات پیش‌رو است که شاید در این روزها با مسائل فنی و فعالیت آژانس بین‌الملل انرژی اتمی نیز گره خورده است؛ اتفاقاتی سیاسی که با سفر وزیرخارجه قطر به ایران رنگ و رویی متفاوت به خود گرفت و در گفت‌وگوی تلفنی رئیس‌جمهوری با همتای سوئیسی وارد فاز جدیدی شد. سفری که پیش از ۵ اسفند ماه رقم می‌خورد و شاید در اتفاقاتی که در آن برهه زمانی مقرر شده است انجام شود نیز تغییراتی ایجاد کند. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وگویی با حسن بهشتی‌پور، کارشناس مسائل بین‌الملل داشته است که در ادامه می‌خوانید.

مشخصا ایران به چه ابزاری متوسل شده است که در این روزها بسیاری از مقامات بین‌المللی را به تکاپو انداخته است؟

ایران طبق مصوبه مجلس قرار نیست از پروتکل الحاقی خارج شود بلکه مقرر شده است که اقدامات داوطلبانه خود را در خصوص بازدیدها و سایر موارد متوقف کند. دولت ایران پروتکل الحاقی را توسط دولت به تایید ابتدایی رسانده اما هنوز مجلس آن را به‌صورت نهایی به تصویب نرسانده است. تمامی کشورها پروتکل الحاقی را همچون ایران در دو مرحله به اجرا درآورده‌اند. مرحله نخست دولت به تصویب می‌رساند و در مرحله نهایی پارلمان آن را باید تایید نهایی کند تا لازم‌الاجرا شود. ایران مقرر کرده است که پارلمان زمانی آن را به تایید نهایی می‌رساند که تحریم‌ها علیه ایران لغو شود و طرف مقابل به تعهدات خود در قبال ایران جامه عمل بپوشاند. در آن شرایط پارلمان ایران پروتکل الحاقی را به امضا خواهد رساند. باید توجه داشت که ایران اقدامات داوطلبانه خود را در راستای برجام انجام می‌داده است و امروز که طرف مقابل به برجام عمل نمی‌کند، ایران نیز دیگر قصد ندارد به اقدامات داوطلبانه خود عمل کند. ایران قصد توقف موقت این اقدامات را دارد تا از طرف مقابل شاهد اجرای تعهدات باشد.

سفر رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران با چه اهدافی صورت خواهد گرفت؟

باید توجه داشت که گروسی یک مسئولیت فنی دارد و نمی‌تواند در سفر به ایران به‌صورت حقوقی درخواست اجرای تعهدات و نظارت‌ها را داشته باشد. آژانس یک نهاد ناظر است. آنها مدت‌هاست که در خصوص دو مرکز ایران شایعاتی مطرح می‌کنند و به‌تازگی نیز شائبه‌هایی در این خصوص به‌وجود آمده است و به نظر می‌رسد که سفر اخیر گروسی به ایران در راستای حل و بررسی این مساله باشد. آژانس مسئول گفت‌وگو درخصوص مسائل فنی است و این نیز یک مساله فنی است و بعید به نظر می‌رسد حامل پیامی سیاسی باشد مگر اینکه با اهداف از پیش‌تعیین‌شده این سفر را تدارک دیده باشد تا اهداف سیاسی نیز در آن جای گیرد. یکی دیگر از گفت‌وگوهای قطعی در این سفر چگونگی اجرای توافقات میان ایران و آژانس است زیرا ایران خواستار انجام تغییراتی در توافقات گذشته است.

در صورتی که ایران فعالیت‌های داوطلبانه خود را متوقف کند، طرف‌های غربی در قبال ایران چه واکنش‌هایی از خود نشان خواهند داد؟

ایران اگر اقدامات داوطلبانه خود را متوقف کند قطعا با واکنش تند طرف‌های غربی مواجه خواهد شد و باید راه‌حلی پیدا کرد که کار به این مرحله از تقابل نرسد. اقدامات رادیکال چاره کار نیست و منجر به تجدیدنظر طرف مقابل در حد انتظار نخواهد شد. زمانی طرف‌های غربی رویه خود را تغییر می‌دهند که متوجه شوند، تحریم‌ها روی ایران اثری ندارد یا اثر آن جزئی است. با افزایش غنی‌سازی اورانیوم، افزایش تعداد سانتریفیوژها، تولید اورانیوم فلزی و اجرا نکردن پروتکل الحاقی نمی‌توان تحریم‌ها را برداشت. بعید است این اقدامات تاثیرگذار باشد. در این میان به نظر می‌رسد مذاکراتی در حال انجام است و احتمال دارد تا روز سوم اسفند اتفاقاتی رقم بخورد یا توافقی حاصل شود. راه‌حل میانه در این زمینه گره‌گشاست. بعد از سفر وزیرخارجه قطر به تهران، تماس تلفنی مقامات سوئیسی با مقامات ایران و دیدارهایی که با مقامات اروپایی در سطوح پایین‌تر شکل گرفته است، ایجاد راه حل را به واقعیت نزدیک‌تر کرده است. باید توجه داشت که گروسی پیشنهاددهنده طرح جدیدی نخواهد بود اما شاید حامل پیام خاصی از سوی برخی کشورهای اروپایی باشد. در ظاهر نه ایران و نه آمریکا گام عملیاتی نداشته‌اند. باید توجه داشت که مقامات بلندپایه ایران تاکید کرده‌اند که در مقابل عمل، عمل خواهند کرد. ایران همواره به تعهدات خود عمل کرده است و مسلما در صورتی که آنها قدمی پیش بگذارند، ایران نیز عمل خواهد کرد. اجرای تعهدات به صورت گام‌به‌گام شاید بهترین مسیر در این عرصه باشد که طرفین باید آن را طی کنند. تداوم تاکید بر یک موضع خاص کار را در ابتدا به شورای حکام می‌کشاند و درادامه شورای امنیت را نیز در این عرصه دخیل خواهد کرد و شاید این بار کار به مراتب سخت شود.

تصمیم من همان است که اعلام کرده بودم

نه «ظریف» به انتخابات ۱۴۰۰؟!

وزیر خارجه در ۱۸ بهمن: قصد ندارم وارد انتخابات ریاست‌جمهوری شوم

آرمان ملی- مطهره شفیعی: وزیر امور خارجه درحاشیه جلسه دیروز هیأت دولت در جمع خبرنگاران درباره احتمال کاندیداتوری وی و نیز انتشار لیست کابینه منسوب به وی در فضای مجازی گفت: از محبتی که دوستان به من دارند متشکرم ولی جدیت لیست کابینه منسوب به من همان اندازه است که یک کابینه از شخصیت‌های کارتونی در همین فضای مجازی منتشر شده بود. محمدجواد ظریف تاکید کرد: «تصمیم من همان است که اعلام کرده بودم و نه دشمنی با خدا و نه مردم دارم اما هنوز تصمیم من همان است که اعلام کرده بودم.» اما آخرین تصمیمی که ظریف عنوان کرد، چه بوده که دیروز به آن استناد کرد. ۱۸ بهمن بود که ظریف گفت: «من قصد ندارم وارد انتخابات ریاست‌جمهوری شوم. قصد من این است که این وظیفه‌ای که الان دارم را انجام دهم. الان فرصت بهره‌برداری از شرایط ویژه سیاست خارجی است. مردم ما ۴ سال در برابر جنگ اقتصادی مقاومت کردند و دولتی که این جنگ را به راه انداخته کنار رفته و دولتی که به جای آن آمده میراث‌دار یک شرایط بد خارجی و داخلی است. این یک فرصت برای ایران است. من می‌خواهم از این فرصت از طرف کل جمهوری اسلامی استفاده کنم؛ نه از طرف فردی که داعیه انتخاباتی دارد؛ به همین دلیل دلم می‌خواهد همه دوستان مطمئن باشند که این فرصت برای کشور است؛ نه فرصت برای یک فرد یا یک جناح. بنابراین نمی‌خواهم این بحث‌ها با موضوعاتی که من هیچ علاقه‌ای به آن ندارم به شکلی مخلوط شود که دوستانی موفقیت این مسیر را که موفقیت کشور و مردم است، به‌حساب موفقیت یک فرد بگذارند.»

تدبیر ظریف مقابل مخالفان

بدون شک محمدجواد ظریف یکی از شخصیت‌هایی است که در صورت کاندیدا شدن در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ می‌تواند آرای زیادی را به خودش اختصاص دهد چراکه طی سال‌ها حضور در جایگاه وزارت خارجه نشان داد که برای دفاع از حقوق مردم و کشور ذره‌ای عقب‌نشینی نخواهد کرد و حاضر به پذیرش فشارها برای آسایش مردم است که نمونه اخیر آن دریافت دو کارت زرد در یک روز از مجلس اصولگرا و دلواپس یازدهم بود. در اوسط سال جاری بود که دلواپسان پارلمان ظریف را دروغگو خطاب کردند و علیه برجام شعار دادند اما ظریف شخصیتی نبود که در زمین مخالفان بازی کند؛ بنابراین در آن روز تنها به این جملات اکتفا کرد که «به من ذلیل گفتید درصورتی که رهبر انقلاب شجاع گفته بود، به من دروغگو گفتید درصورتی که رهبر انقلاب صادق گفته بود.» تجمع‌ها یا تریبون‌های باز علیه ظریف بسیار بوده و هست. نکته قابل تامل آنجاست که دلواپسان و مخالفان وزیر خارجه مدت‌هاست ابایی از اعلام فراخوان برای تجمع علیه ظریف ندارند مانند ۶ بهمن سال گذشته که رسانه‌های دلواپس خبری درباره برگزاری تجمع در اعتراض در اظهارات ظریف با نشریه اشپیگل را منتشر کردند، تجمعی که مجوز قانونی نداشت و ظاهرا دلواپسان برای تخریب شخصیت‌های صاحب‌نام کشور نیازی به رعایت قانون ندارند چون اطمینان دارند برخوردی با آنها نمی‌شود. در ۷ بهمن ۹۸ تعدادی دلواپس در مقابل ساختمان وزارت خارجه تجمع کردند و با سر دادن شعارهایی از جمله «هسته‌ای را دادید رفت، غیرتمان را نمی‌دهیم» خواستار عذرخواهی ظریف از آنچه شدند که به زعم آنها اشتباه بوده است.

دلیل مخالفت با ریاست‌جمهوری ظریف

اما مخالفت دلواپسان با ظریف برای چیست؟ آیا از به سرانجام رسیدن برجام هراس دارند یا می‌خواهند سرپوشی بر اشتباهات دیپلمات‌های همفکر خودشان بگذارند که زمانی در وزارت خارجه مسئولیت داشتند؟ این موضوع فراتر از موضوعات مورداشاره است. در وهله اول دلواپسان تلاش زیادی می‌کنند که مبادا ظریف کاندیدای ریاست‌جمهوری شود چون مطمئن هستند او با رای بالایی به پاستور می‌رسد که در نتیجه آن تحول عظیمی در عرصه دیپلماسی رخ خواهد داد که منافع اقتصادی دلواپسانی را پایان می‌دهد که از تحریم‌ها کسب روزی می‌کنند. همچنین با رئیس‌جمهور شدن ظریف روابط ایران با برخی کشورها که طی سال‌های اخیر تیره شده بود، بهبود پیدا می‌کند و دلواپسان بهانه‌ای برای خودنمایی نخواهند داشت. از سوی دیگر، بارها از سوی دلواپسانی مانند حمیدرضا ترقی مطرح‌شده اصولگرایان باید در موضوعاتی مانند ارتباط با آمریکا نقش نخست را داشته باشند که در صورت ریاست‌جمهوری ظریف این خواسته هیچگاه به واقعیت بدل نمی‌شود.

بازار داغ دعوت و شایعه

اگر ظریف تغییری در تصمیم خود داشته باشد به‌طور حتم مورد حمایت اصلاح‌طلبان قرار می‌گیرد، چراکه اعضا و احزاب این جریان بارها تاکید کردند ظریف کاندیدای آنهاست؛ به عنوان نمونه، علی‌محمد غریبانی عضو شورای مرکزی کارگزاران چند روز پیش گفت که محسن هاشمی کاندیدای اصلی کارگزاران است و اگر ظریف کاندیدا شود از او هم حمایت می‌شود. محمدعلی وکیلی فعال سیاسی اصلاح‌طلب هم گفته بود: «نیاز به شکل‌گیری ائتلافی از نخبگان و آدم‌های کارآمد در همه جناح‌های سیاسی با هدف برون‌رفت کشور از مشکلاتی که امروز با آنها دست و پنجه نرم می‌کند، وجود دارد؛ هنوز برای اعلام اسامی زود است ولی لاریجانی و ظریف این شانس را دارند.» در این میان برخی اصولگرایان درصدد القای عدم حمایت اصلاح‌طلبان از ظریف هستند یا شایعاتی درباره تصمیم ظریف منتشر می‌کنند که محمد مهاجری از آن جمله است. او نوشت: ظریف برای ثبت‌نام در انتخابات ۱۴۰۰ شرط گذشت! این فعال رسانه‌ای اصولگرا در توئیتی از شرط وزیر امور خارجه برای ثبت‌نام در انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم خبر داده بود. محمد مهاجری، فعال رسانه‌ای اصولگرا در توئیتی نوشت: «ظریف شرط خود را برای ثبت‌نام در انتخابات ۱۴۰۰ اعلام کرد. او در پاسخ کسانی که گفته‌اند ظریف برای تایید صلاحیتش توسط شورای نگهبان تلاش می‌کند گفته است اگر این شورا تضمین قطعی بدهد که صلاحیت مرا رد می‌کند، حتما ثبت‌نام خواهم کرد تا خیال همه برای همیشه راحت شود.»

«آرمان ملی» از گام‌های اصلاح‌طلبان تا ۱۴۰۰ گزارش می‌کند:

از اقناع افکار عمومی تا رسیدن به کاندیدای واحد

حسین مرعشی: از حالا دستمان را رو نمی‌کنیم

آرمان ملی- حمید شجاعی: جبهه اصلاح‌طلبان ایران قرار است که طی ماه‌های آینده از کاندیدای اجماعی اصلاح‌طلبان برای انتخابات ۱۴۰۰ رونمایی کند؛ اما این امر باعث نشده که احزاب اصلاح‌طلب پا پس بکشند و منتظر اعلام نظر نهاد اجماع‌ساز خود باشند. ماجرا از این قرار است که احزاب گزینه مدنظر خود را به جبهه ارائه می‌کنند و در خصوص اجماع یا عدم اجماع بر روی آن شخص بحث، بررسی و رای‌گیری می‌شود. در این راستا برخی شانس کاندیداهای حزب کارگزاران برای اجماع اصلاح‌طلبان را بسیار زیاد می‌دانند. این در حالی است که خود کارگزارانی‌ها هنوز در این خصوص به جمع‌بندی نهایی نرسیده‌اند. حسین مرعشی سخنگوی حزب کارگزاران سازندگی می‌گوید: «تصمیم ما این است که بعد از بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات توسط شورای نگهبان، گزینه خود را اعلام کرده و از حالا دستمان را رو نمی‌کنیم.» باید دید نهاد اجماع‌ساز اصلاح‌طلبان روی گزینه کارگزاران به توافق می‌رسند یا شرایط به گونه دیگری رقم خواهد خورد.

گام‌به‌گام تا ۱۴۰۰

انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم در خرداد ۱۴۰۰ حدود ۴ ماه دیگر فرامی‌رسد و جریانات سیاسی از ماه‌های پیش درصدد برنامه‌ریزی در جهت حضوری پرقدرت و فعال در این انتخابات برآمده‌اند. چه اینکه برخی در شبکه‌های اجتماعی گام را فراتر نهاده و براساس احتمال کاندیداتوری برخی افراد از کابینه احتمالی آنها نیز رونمایی کرده‌اند. این در حالی است که اصلاح‌طلبان پس از کش‌وقوس‌های فراوان پیرامون سازوکار وحدت‌بخش و ادامه همکاری با شورای عالی سیاستگذاری یا تشکیل نهاد اجماع‌ساز جدید تحت عنوان جبهه اصلاح‌طلبان ایران بالاخره در گامی رو به جلو برداشته‌اند و برنامه‌های خود را برای حضوری هر چه موفقیت‌آمیزتر در انتخابات پیش رو پیش می‌برند. البته تشکیل این نهاد باعث نشده تا احزاب اصلاح‌طلب عضو این جبهه از تحرکات حزبی خود دست کشیده و در انتظار تصمیم نهاد اجماع‌ساز خود باشند. چنانکه احزاب چون کارگزاران سازندگی، اتحاد ملت، اعتماد ملی، ندای ایرانیان، مردم‌سالاری و... موضع خود را در قبال نامزد حزبی بیان کرده‌اند و حتی در برخی از این احزاب از برخی چهره‌های درون‌حزبی به‌عنوان کاندیدای ۱۴۰۰ نیز یاد می‌شود. در این راستا از سوی کارگزارانی‌ها چهره‌های نام‌آشنایی چون محسن هاشمی رئیس فعلی شورای شهر و اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهور از احتمال بالایی برای حضور در انتخابات پیش رو برخوردار هستند و در جریان اصلاحات نیز برخی از احتمال حضور این دو در انتخابات می‌گویند. البته این در حالی است که این دو تا کنون سخنی در تایید یا رد حضور در انتخابات نگفته‌اند. از طرفی چهره‌های دیگری چون محمدرضا عارف، مسعود پزشکیان، محمدجواد ظریف و حتی سیدحسن خمینی نیز مطرح شده‌اند اما سیاست اجماعی اصلاح‌طلبان سکوت انتخاباتی بوده است و هنوز هیچ نامزد صددرصدی از سوی این جریان سیاسی برای انتخابات معین نشده است. هرچند که این کاملا رویکردی منطقی است چراکه هیچ جریانی چند ماه مانده به انتخابات که هنوز فضای انتخاباتی نیز در کشور ایجاد نشده کاندیدای اصلی خود برای حضور در انتخابات را معرفی نمی‌کند. چنانکه اصولگرایان نیز با وجود یک لشکر کاندیدا برای سال ۱۴۰۰ هنوز نسبت به کاندیدای موردحمایت خود در انتخابات به موضعی رسمی نرسیده‌اند. آنچه مسلم است اصلاح‌طلبان در حدفاصل ۴ ماه مانده به انتخابات دو گام بزرگ پیش رو دارند که شاید بتوان گفت نتیجه انتخابات ۱۴۰۰ را به نحوی برای آنها رقم خواهد زد. گام نخست بحث بازسازی و بازیابی اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی است که به سبب عملکردهای اقتصادی دولت صدمه دیده و با ریزش چشم‌گیری مواجه شده است. اصلاح‌طلبان باید بتوانند تصمیم‌های درست و دقیقی نسبت به چگونگی ترغیب مردم به حضور در انتخابات و حمایت از این جریان اتخاذ کنند و به عبارتی «چه باید کرد» خود را مشخص کنند. گام دوم نیز بحث چگونگی حضور در انتخابات است که اصلاح‌طلبانه وارد شوند یا اینکه با توجه به شرایط موجود تن به ائتلاف دهند. گرچه بسیاری از اصلاح‌طلبان معتقدند که به هر نحو شده باید با هویت اصلاح‌طلبانه وارد شد اما در این راه باید رویکردهای حاکمیت و نگاه شورای نگهبان به کاندیداهای اصلاح‌طلبان را نیز مدنظر قرار داد. چراکه به عبارتی آنها هستند که زمین بازی را برای اصلاح‌طلبان تعریف کرده و چگونگی حضور اصلاح‌طلبان را معین می‌کنند.

بر اساس نظر ائتلاف عمل خواهیم کرد

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره آخرین اقدامات حزب کارگزاران برای انتخابات ۱۴۰۰ اظهار کرد: تصمیم ما این است که بعد از بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات توسط شورای نگهبان، گزینه خود را اعلام کرده و از حالا دستمان را رو نمی‌کنیم. حسین مرعشی گفت: ما درباره گزینه حزب به جمع‌بندی رسیده‌ایم و پیشنهاد خود را به ائتلاف اصلاح‌طلبان اعلام خواهیم کرد و از او دفاع می‌کنیم اما در نهایت براساس نظر ائتلاف عمل می‌کنیم چون عضوی از ائتلاف اصلاح‌طلبان هستیم. سخنگوی حزب کارگزاران سازندگی درباره تاثیر اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری بر معرفی گزینه حزب، اظهار کرد: اصلاحات این قانون به انتخابات ۱۴۰۰ نمی‌رسد و از شورای نگهبان عبور نمی‌کند. وی همچنین درباره انتشار کابینه نامزدهای انتخابات در فضای مجازی تصریح کرد: اینها جعلی است و هنوز اصلاح‌طلبان وارد این مراحل نشده‌اند.

عنابستانی حق شکایت از آن سرباز را دارد

سخنگوی هیات نظارت بر رفتار نمایندگان در رابطه با اینکه چرا تاکنون هیات نظارت به موضوع عنابستانی ورود نکرده است، گفت: عنابستانی حق شکایت از آن سرباز را دارد، نیروی انتظامی موظف است مستندات را برای هیات نظارت بر رفتار نمایندگان ارسال کند. ما برای ورود به این موضوع منتظر ارائه مستندات از سوی نیروهای انتظامی می‌مانیم. موسی غضنفرآبادی ادامه داد: اگر بنا باشد کاری در راستای نظارت بر رفتار نمایندگان انجام دهیم باید مستندات داشته باشیم، چه موضوع دادگاه چه موضوعی که خود دادگاه بخواهد نسبت به آن ورود کند نیاز به مستندات دارد. غضنفرآبادی گفت: اگر مدارک و مستندات برای ما ارسال نشود به منزله این است که هیچ دلیلی برای برخورد وجود ندارد و فقط در حد حرف است و ما به این موضوع ورود نمی‌کنیم. او در پاسخ به این سوال که نیروی انتظامی مطرح کرده که مستندات لازم را برای مراجع قضائی ارسال کرده است، بیان کرد: قوه قضائیه هم اگر بخواهد به این موضوع ورود کند باید از ما استعلام بگیرد.

عبور جریاناتی در آینده از اصلاح‌طلبان و اصولگرایان

دبیرکل حزب اراده ملت، در رابطه با عدم پیوستن این حزب به نهاد اجماع‌ساز گفت: ما چون کاندیدای حزبی خاصی برای ریاست‌جمهوری نداریم بیشتر متمرکز انتخابات شورا هستیم. ما کاندیدای حزبی نخواهیم داشت و برای ریاست‌جمهوری ستاد حزبی هم نخواهیم زد. احمد حکیمی‌پور افزود: شورای هماهنگی بر ریاست‌جمهوری متمرکز است و ما بیشتر بر سیاست‌های خرد و شوراها متمرکز هستیم. ما در بحث‌هایی که بر سر نهاد اجماع‌ساز شکل گرفته است حضور نداشتیم و برای شورای هماهنگی نامه زدیم و گفتیم که سیستم‌ها متفاوت شده و از تابستان در شورای هماهنگی نیستیم. دبیرکل حزب اراده ملت یادآور شد: فضای جامعه ایران تغییر کرده است و صورت‌بندی سیاسی جامعه با تقسیم‌بندی‌های امروز جوابگو نیست و نمی‌توان گفت دو گروه اصولگرا و اصلاح‌طلب داریم و این دو سیاست ایران را تنظیم می‌کنند. جامعه تغییرات زیادی کرده است و ما در آینده شاهد شکل‌گیری جریاناتی خواهیم بود که از این دو گروه عبور کرده‌اند.

توسعه سیاسی در پیوستگی اصلاح‌طلبان در جبهه است

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: آنچه می‌تواند سپهر توسعه سیاسی کشور را در آینده رقم بزند، جریان اصلاح‌طلبی است و باید به آن امیدوار بود و جریان اصلاح‌طلبی قادر است که اصلاحات لازم را حتی در درون خود انجام دهد و در برابر آن مقاومت نمی‌کند. زهرا نژادبهرام اظهار کرد: به نظر من نهاد اجماع‌ساز در راستای شورای عالی اصلاح‌طلبان و هماهنگ‌سازی و هم‌نظری میان جبهه اصلاحات است. توسعه سیاسی ایران در آینده در پیوستگی نهادها، گروه‌ها و احزاب اصلاح‌طلب در قالب یک جبهه است و این یک ظرفیت بسیار قابل تامل و قابل توجه در حوزه اصلاح‌طلبی است که می‌توانند ظرفیت‌های خود را به اجماع برساند. وی افزود: اصولا توسعه سیاسی نیازمند نوعی اجماع‌نگری و همسازی و همکاری مشترک است و اصلاح‌طلبان پیشگامی خود را در این زمینه نشان داده‌اند. همچنین در انتخابات ۹۴، ۹۲ و ۹۶ و ۱۴۰۰ نشان داده‌اند که قابلیت این را دارند که رویکردهای توسعه‌گرایانه خود را برای توسعه سیاسی به کار گیرند.

گزارش

گزارش «آرمان ملی» از ادعای اخراج بازرسان آژانس

از تنش‌های پرهزینه بپرهیزیم

بازرسان آژانس در ایران خواهند ماند

منافع ملی را فدای خودنمایی جریانی نکنید

آرمان ملی- محمدهادی علیمردانی: پس از تصویب و ابلاغ قانون چالش‌برانگیز اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها، برخی نمایندگان مجلس با استناد به این قانون خواستار اخراج بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از ایران شدند. با این وجود به نظر می‌رسد، این قانون نسبت حقوقی با اخراج بازرسان ندارد و نمایندگان دچار خطای کارشناسی شده‌اند. روز گذشته رئیس‌جمهور نیز صراحتا اعلام کرد که بازرسان آژانس اخراج نخواهند شد.

قانون لغو تحریم‌ها

یکی از اقدامات حاشیه‌ساز مجلس یازدهم، به قانون درآوردن طرح «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران» بود. این طرح که هدف آن افزایش سرعت کاهش تعهدات برجامی بود، در تاریخ ۱۸ آذر سال جاری ابلاغ شد. کاهش تعهدات برجامی ایران اقدامی مطابق قوانین بین‌المللی و قطعنامه ۲۲۳۱ سازمان ملل متحد بود. با این وجود کاهش تعهدات برجامی در زمانی که امیدهای فراوان برای رفع تحریم‌ها پس از انتخاب جو بایدن به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا، نسبتی با سیاست صبر استراتژیک ایران نداشت. ماده ۶ قانون لغو تحریم‌ها می‌گوید: «دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت عدم اجرای کامل تعهدات کشورهای متعاهد از جمله کشورهای ۴+۱ (آلمان، فرانسه، انگلستان، چین و روسیه) در قبال ایران و عادی نشدن روابط کامل بانکی و عدم رفع کامل موانع صادرات و فروش کامل نفت و فرآورده‌های نفتی ایران و برگشت کامل و سریع ارز منابع حاصل از فروش، دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در مجلس شورای اسلامی، نظارت‌های فراتر از پادمان از جمله اجرای داوطلبانه سند (پروتکل) الحاقی را متوقف کند.» برخی نمایندگان مجلس با اتکا به همین ماده خواستار اخراج بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شدند؛ درخواستی که با مخالفت برخی مسئولان، خصوصا رئیس‌جمهور همراه بود.

باز هم مجلس یازدهم

پروژه زمینه‌سازی برای اخراج بازرسان آژانس از کشور بیش از یک ماه پیش و با اظهارات احمد امیرآبادی فراهانی، عضو هیات‌رئیسه مجلس در برنامه صبح بخیر ایران شبکه یک سیما آغاز شد. امیرآبادی تصریح کرد: «اگر تا سوم اسفندماه تحریم‌ها علیه ایران به‌ویژه در زمینه‌های مالی، بانکی و نفت برداشته نشود، قطعا بازرسان آژانس را از کشور اخراج خواهیم کرد.» یک روز پس از این اظهارات، جواد نیک‌بین نماینده مردم کاشمر در جلسه علنی مجلس طی تذکری شفاهی اظهار کرد: «اگر آمریکایی‌ها تا سوم اسفندماه تحریم‌های نفتی و مالی علیه ایران را لغو نکنند، دولت باید براساس قانون عمل کند و بازرسان یا بهتر بگوییم جاسوسان آژانس را از کشور اخراج کند. می‌دانیم که آنان هیچ‌وقت تحریم‌ها علیه ایران را لغو نمی‌کنند، مگر آنکه ما از جمهوریت و اسلامیت نظام خود دست برداریم. دولت باید قانون مجلس را عملیاتی کند و همچنین در صورت عدم لغو تحریم‌ها باید اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی متوقف شود.»

باز هم سخنان غیرکارشناسی؟

این سخنان بدون واکنش نبود و فریدون عباسی رئیس کمیسیون انرژی مجلس اظهار کرد: «هیچ‌وقت بازرسان آژانس را را اخراج نمی‌کنیم، بلکه آنها را به کشور راه نمی‌دهیم؛ طبق قوانین زمانی که بازرسی، بخواهد وارد کشورمان شود باید به وی ویزا داده شود؛ پس وقتی ممانعت به عمل آوریم از بازرسی‌های سرزده ممانعت خواهیم کرد که این اقدام را نیز این مرحله به مرحله انجام خواهیم داد.» با این حال چندی بعد سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه وجه دیگری از مساله را مورد بررسی قرار داده و در نشست خبری این وزارتخانه گفت: «این قانون کاملا روشن است. شاید ایشان سهو لسان داشتند و احتمال دارد به بند ۶ قانون می‌خواهد ارجاع دهد که آن بند می‌گوید درصورتی که طرف‌های متعهد در برجام به تعهداتشان عمل نکنند، نظارت‌های فراپادمانی متوقف می‌شود و این نظارت‌ها به معنای اخراج بازرسان نیست، در چارچوب ان.پی.تی و تعهداتمان در فضای عدم اشاعه همکاری‌های ما با آژانس ادامه خواهد داشت.» مطابق اظهارات خطیب‌زاده، ماده ۶ قانون لغو تحریم‌ها ارتباطی با اخراج بازرسان آژانس نداشته و نمایندگان خواهان این رویداد، سخنانی غیرکارشناسی را مطرح کرده‌اند.

تصادف یا قربانی کردن مصلحت؟

نکته قابل توجه در مطالبه نمایندگان خواستار اخراج بازرسان آژانس این است که تاریخ اعلام‌شده از سوی آنان برای اخراج بازرسان آژانس، مطابق با زمان انتخابات مجلس یازدهم است. همین قرابت تاریخ سبب متبادر شدن این شائبه می‌شود که برخی نمایندگان مجلس یازدهم به دنبال اخراج بازرسان آژانس به عنوان نماد موفقیت مجلس اصولگرا هستند. در صورت صحت این تصور باید همه افرادی که مسبب آن هستند، پاسخگوی پایمال کردن منافع مردم برای مصارف جناحی باشند.

حرف آخر زده شد

در نهایت با نزدیک شدن به موعد گفته‌شده برای اخراج بازرسان، حسن روحانی رئیس‌جمهوری در جلسه هیات دولت، با بیان اینکه ما هیچ بازرسی را از ایران اخراج نمی‌کنیم تصریح کرد: «اگر کسی بگوید بازرسان را بیرون می‌کنیم یعنی دنبال سلاح هسته‌ای هستیم. پروتکل الحاقی یک مرحله‌ای فراتر از پادمان است.» این سخنان از سوی رئیس‌جمهوری ایران بیانگر این نکته است که اخراج بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نه تنها در قانون مصوب مجلس برای لغو تحریم‌ها مصرح نیست، بلکه سیاست‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی نیز با آن موافقتی ندارد.